

27. februar 2016

UPA 2016/98

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aaliangiiffisassaattut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Narsami illumik nutaaliorfimmik 300 m²-isut angissusilimmik pilersaarusiortoqarlunilu sanasoqarnissaanut Naalackersuisut FLL17-imi aningaasaliinissamut peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut. Illumi nutaaliorfiusumi nutaaliortiternissap siuarsarneqarnera inuussutissarsiutigullu siursaaneq sulissutigineqassapput, taakkunani ilaallutik takornariaqarnermi ingerlassat kiisalu sumiiffinni pissaritit aallaavigalugit tunisassiassanik inerisaaneq, tassa kujataani pisuussutit uumassusillit uumaatsullu pigineqartut aallaavigalugit tunisassiornikkut imminut pilersorneq siuarsarneqarsinnaaqqullugu. Nutaaliorfiup ingerlanneqarnera Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Tunggavilersuut:

Nunatsinni suliffissaaleqiffiusumi suliffissaqarlualernissaa aamma nunatsinni aningaasarsiornikkut nappatigisassatsinnik pilersitsisoqarnissaa kiisalu nunatsinniit aningaasat nunatta avataanut annissukkatta unikaallatsinnissaat timalernalugu siunnersuuteqarpunga. Siunnersuut nunatta kujataani inuussutissarsiornikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu periarfissarissaarnera atorluarneqassappat politikkerit kajumissuseqarnissaat aamma nunatta naalackersuinikkut pilersitseqataanissaa avaqqunneqarsinnaanngillat. Aallarnisaasunut aallarnisaanissanullu tunggasutigut assigiinngitsunik periarfissaqareernera aaqqissuus-saqareerneralu ilisimavara. Isumagali naapertorlugu Narsami Kujataanilu isumassarsiat pingoriartornissaannut ineriartortinneqarnissaannullu pingorarfiusinnaasumik amigaate-qarpugut. Tassani aallarnisaaniartut isumassarsiaminnut tunggatillugu nassuiaasiornissaminnut erseqqissaanissaminnullu periarfissaqassapput. Immaqalu isumassarsiap suliffiutissallu pingoriartornerata nalaani aamma nutaaliorfimmiikkallartoqarsinnaalluni. Tamannaluuna tunggavigalugu nutaaliorfiup illutatigut periarfissagissaarnissaannik siunnersuuteqartunga, tassa taamaasiornikkut aallarnisaasut piffissap ilaani inimik neqeroorfigineqarsinnaanngorlugit.

Inuit tamatta kissaatigaarput suliffissat aningaasarsiorfissallu nutaat pilersinneqarnissaat. Tamatta kissaatigaarput aningaasarsiorfiit suliffissallu piujuartussat nunguttussaannngitsullu sallertut pingartinneqarnissaat. Tamatta aamma kissaatigaarput nunatta periarfissiisutai atorlugit ineriartortitat inuiaqatigiittut nammitsinnik inerisakkavut siuarsarlugit iluaqutigilernissaat. Siunnersuut una soqutigisatsinnik tamanik matussusiusaavoq, taamaalilluni inuiaqatigiit inuussutissarsiutinik inerisaaqatigiinnissaat aallartinneqassammat.

Illoqarfik Narsaq nunatsinni inuussutissarsiornikkut periarfissarpassuaqarpoq. Aamma illoqarfik Narsaq kommunimi suliffissaaleqiffiusumi inissisimavoq aningaasarsiornikkut inuillu atugarissaarnerulernissaannik tunggaveqartumik inerisagassarpassuaqarluni. Periarfissat atorluarniartigit. Aallartinniarta nunarput imminut napatittoq imminullu pilersortoq aamma nunarput inuminit siuarsarneqartoq timalersorlugu.

Illoqarfik Narsaq suliffissaaleqiffiusutut allamillu alloriarfissaqanngitsutut oqaatigeqattaarlugu pigaluarutta qaquguluunniit allanngortoqarnaviannngilaq. Narsaq inuussutissarsiornikkut aningaasarsiornikkut ineriartortitsinissakkullu nunatsinni sumiiffiit periarfissaqarnerpaat

ilagaat. Periarfissarpassuit upperisariaqarpagut, periarfissarpassuit inerisartariaqarpagut, aamma periarfissarpassuit nutaaliorfimmik inerisaaviliorluta suliffissat nutaat pilersillugit uppernarsartariaqarpagut.

Naatitsineq, nerisassanik qallersuusiorneq, uumasuuteqarneq nunaateqarneq taakkunanngalu tunisassiorneq, nunatsinni inuussutissanik pilersuineq ineriartortitsinerlu, nunatta pissarititaanik atorluaaneq (Sikublok), takornariaqarneq misigisassanik pilersitanillu tunisassiorneq allarpassuillu inerisartariaqarpagut. Taakku taarsiutaasariaqarput soriarsinnaanngitsutut periarfissaqanngitsutullu eqqarsartariaatsimut. Periarfissaqaaq nunatta kujataani pisuussutivut amerlaqimmata. Periarfissarpassuillu innarlerneqarsinnaapput Uran-mik qinngornernillu ulorianartunik paaaffiup eqqaaviullu pilersinnerisigut.

Pissarsissutissarpur anginerpaaq inuussutissarsiutini minguitsuni pissarsiarissavarput – aningaasaq, suliffissat, atugarissaarneq aammalu aningaasartuutikinnerpaamik ingerlatsineq minguitsunik inuussutissarsiuteqarnikkut inerisaalluta siuarsarniartigit.

Taamaaliorutta Aalisarnermik inuussutissarsiut innarlernaviannngilarput, taamaaliorutta takornariaqarnermik inuussutissarsiut inuillu sumi najugaqariuseqarnerat innarlernavianngilarput, aamma inuiattut minguitsumik torersumik nunarsuarmioqatigiillu saqitsaasutigisaannut akulerunnata ineriartortitsiniarta. Taamaaliorniarta inuiaqatigiit avissaartuunnatik isumaqatigiiffigisinnaasaat aallartiffiginiartigit. Suleqatigiilluta nunarput aammalu nunatta inui nunattalu periarfissiissutigisai ineriartortinniartigit avissaartuuffigit siulliullugit ineriartortinniarsarinagit.

Inuussutissarsiutit nutaat, suliffissaqartitsiniarnikkullu periarfissat nutaat, aamma aningaasarsiornikkut periarfissat nutaat tassaassapput inuiaqatigiit pilersitaralugit ineriartortitaralugillu iluaqutissaat. Nammineersinnaassuseq nukittorsaqqinniartigu allanik isumassorneqarnissamik isuma nukittuallaaleqaaq. Suleqatigiinneq paaseqatigiinneq inerisaaqatigiinnerlu aallartiffigigutsigit aamma naalakkersuinikkut inuiattullu isummatigut katersuuteqqissaqqaarpugut. Alloriarfissarli nutaaq matumuuna siunnersuuteqarnikkut periarfissikkumavara.

Inuussutissarsiutit pioreersut inuussutissarsiutillu nutaat inerisagassat nunatta kujataani immikkut sammisariaqartunut ilaammata naalakkersuinikkut arajutsisimaneqanngilaq. Siuarsarneqassappatali naalakkersuinikkut kommuni kujalleq suleqatigalugu aallarnarneqarniarlik. Savaateqarneq nersutaateqarnerlu takussutisseereerput. Upernaviarsummi savaateqarfinnilu arlalinni naatitsineq takussutisseereerput.

Aningaasarsiornissamut periarfissat niuertarfinni tunisassiatigut uppernarsarneqareerput Uppernarsagassarput alla tassaavoq naalakkersuinikkut kajumissuseqarluta siunnersuut una aqutigalugu suliffissanik niuernermik aningaasarsiornikkullu periarfissanik nutaanik aallartitsilluta uppernarsaaqatigiinnissarpur. Neriullunga siunnersuut ilassilluarneqassasoq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Illumut nutaaliorfimmut 300m²-iusumut sanaartornermi aningaasartuutissatut mianersortumik m²-imut 20.000 kr.-inut inissinneqarput, taamaattumillu tamakkerluni 6 mio.kr.-inik akeqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Imaassinnaavoq suliariumannittussarsiuussinermi kiisali pilersaarusiornermi aningaasartuutissat illullu ilusissaa apeqqutaatillugit m²-imut aningaasartuutissaviit annikinnerusinnaasut. Pilersaarusiornernanut sanaartorfissallu piareersarneqarneranut aningaasartuuteqartoqassaaq. Taakkualu 2 mio. kr.-inik naleqassanganineqarput. Taakkununga aningaasartuutivissanut illutassaata ilusissaa Narsamilu sumiinnissaa apeqqutaassapput.

Suliassap pilersaarusiornimmi (sektorplanlægning) piffissap ingerlanerani akuutinneqartarnissaanut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat allaffissornikkut aningaasartuuteqassapput. Tamatumalu saniatigut Kujalliup Kommunianik kommunillu pilersaarutaanut

atatillugu illup qanoq inissisimanissaanut teknikkikkut aqutsisoqarfimmik oqaloqateqarnissami isumaqatigiinniaqateqarnissamilu allaffissornikkut suliaqartoqassaaq. Taamatuttaaq suliariumannittussarsiuussinissami tassungalu suliasatigut Namminersorlutik Oqartussat allaffissortitsissapput. Namminersorlutik Oqartussani allaffissornikkut aningaasartuutissat ataatsimoortillugit AC-p ataatsip ukiumi ataatsimi sulisinneqarneratuut naleqassapput, tassa 500.000 kr.-iussallutik.

Piffissap ingerlanerani illumut nutaaliorfimmut ingerlatsinermut akissarsiassatigullu aningaasartuuteqartoqartassaaq. Sisimiuni ingerlassaq assingusinnaasoq aallaavigissagutsigu (Arctic Circle Bussiness)¹, takusinnaavarput tassani pisortaartoq sulisullu pingasut. Sulisut atorfeqarnermikkut atugaat apeqqutaatillugit akissarsiat ukiumut 1,9 mio. Kr.-it tungaannut annertussuseqarsinnaapput, tassa sulisumut ataatsimut agguaqatigiisillugu ukiumut 475.000 kr.

Maluginiarneqassaaq aaqqissuussami matumani ilaasortaqrneq aallaavigineqarmat taamaattumillu pisortanit aningaasalersorneqanngimmat. Aaqqissuussap imminut napatissinnaanissaanut sulisut qassiusinnaanerannut assersuutitut ilanngunneqarpoq.

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Siunnersuut namminersorluni inuussutissarsiuteqartunut aningaasatigut pitsaanngitsumik kinguneqassanganneqanngilaq. Akerlianik Illu nutaaliork Narsami kujataanilu Inuussutissarsiutitigut siuariaateqarnermik kinguneqarsinnaasutut naatsorsuutigineqarpoq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Pitsaanngitsutigut soqanngilaq.

¹ <http://www.arcticcirclebusiness.com/#!om-os-dk/cl5>

¹ <http://www.arcticcirclebusiness.com/#!om-os-dk/cl5>

Der gøres opmærksom på at denne organisation er medlemsbaseret og ikke offentlig finansieret. Eksemplet er medtaget for at illustrere, at en bæredygtig organisation kræver et vist antal medarbejdere.